

VAN GROEPSTAFEL TOT INSTRUCTIETAFEL,
LEERLIJNGERICHT WERKEN OP OBS DE EEVLIE IN POORTVLIET

MEERWAARDE AAN ALLE KANTEN

De dorpsschool in Poortvliet telt 43 leerlingen. Directeur Ewan van Meer komt er niet vandaan maar woont in Etten-Leur, niet zo gek voor dit deel van Zeeland (Tholen) dat primair op West-Brabant georiënteerd is. Wel verruult hij binnenkort deze school voor een school dicht bij huis (Zevenbergen), maar niet nadat hij samen met het team van de Eevliet een belangrijke organisatiewijziging heeft gerealiseerd: leerlijngericht werken binnen een unitsysteem volgens het Slimfit-concept.

De organisatieverandering is in schooljaar 2015-2016 doorgevoerd. Het werkt heel goed, de kinderen varen er wel bij en het team is er blij mee. Wat is er veranderd?

Ewan: 'We zijn overgestapt op het concept Slimfit en zijn in twee units gaan werken (onderbouw: groepen 1, 2, 3 en bovenbouw: groepen 4, 5, 6, 7, 8). We hebben de methodes grotendeels losgelaten, werken voor rekenen met individuele leerlijnen en maken gebruik van Snappet op tablets. In de middag werken we groeps overstijgend aan de hand van thema's waarin alle overige vakken terugkomen. Voor taal gebruiken we nog wel een methode; dat vak geven we net als rekenen, in de ochtenden.'

Waarom hebben jullie gekozen voor deze verandering?

'Er moest iets gebeuren wilde deze school kunnen blijven bestaan. Dat gold ook voor de andere openbare basisscholen van onze koepelorganisatie OcTHO, maar bij deze school was het wel het meest urgent. Maar ook inhoudelijk wilden we het anders aanpakken. Het

jaarklassensysteem vonden we niet meer toereikend voor hetgeen wij met ons onderwijs wilden: meer tegemoet kunnen komen aan het eigen niveau van de kinderen, 21e-eeuwse vaardigheden goed een plek kunnen geven. We zijn gaan zoeken naar een ander systeem waarbij we wel twee sterke punten van ons onderwijs wilden behouden en uitvergrooten. Namelijk het zelfstandig werken en instructie geven in kleine groepen. Zo kwamen we uit bij Slimfit. Dat concept bood precies de innovatie die wij zochten: werken met kleine instructiegroepen, inzet van ict, gedifferentieerd leren, etc.'

Hoe is de verandering tot stand gekomen?

'In het jaar voor de verandering zijn we het geheel gaan voorbereiden: wat willen we, is er een systeem dat daarbij past, welke personele consequenties heeft het en zijn er veranderingen in de leeromgeving nodig. Nadat we een keuze hadden gemaakt voor een concept – gewoon door op internet te zoeken hebben we Slimfit gevonden - en het duidelijk was met welk team we door zouden gaan, zijn we verder gegaan: invoering Snappet gelijktijdig met het gebruik van tablets, instructietafels ontworpen en laten maken, etc. Onze rekeninstructies vonden in eerste instantie nog plaats aan de hand van de methodische leerlijn. Maar al snel bleek dat niet te voldoen want de leerling die sneller door de stof kon of de leerling die meer tijd nodig had, kwam op deze manier nog niet aan z'n trekken. We zijn daarom overgestapt op de open versie van Snappet. Binnen de leerlijnen van de verschillende rekenonderdelen die klaarstaan, hebben we leerdoelen aangebracht, piketpaaltjes zeg maar.

Aan die leerdoelen hebben we de bijbehorende oefeningen gekoppeld. Iedere leerling kan zo individueel

zo'n leerlijn doorlopen. De leerkracht kan precies zien waar de leerling is en stemt daar haar instructie op af.

De kerndoelen mens en samenleving, ruimte, natuur en techniek, tijd, kunstzinnige oriëntatie en bewegingsonderwijs behandelen we thematisch aan de hand van leerdoelen die we per twee jaar vastgesteld hebben. Die thema's zijn in de middag ingeroosterd.

Bij de invoering van de verandering hebben we hulp gekregen van Ineke van Sijl, adviseur van Slimfit. Nog steeds komt zij regelmatig bij ons op school om mee te kijken met onze vorderingen. Uiteraard hebben we ook de ouders en de MR actief betrokken bij het proces. We hebben verschillende informatieavonden georganiseerd waarbij ook de kinderen een rol hadden. Zij lieten bijvoorbeeld het werken op de tablets zien.'

Wat zijn de belangrijkste voordelen en misschien ook nadelen van jullie werkwijze nu?

'Wat ik als een groot voordeel zie is dat het enthousiasme van de teamleden én van de kinderen enorm is toegenomen. De kinderen blijken veel meer zelf aan te kunnen en ook de kinderen zien dat van zichzelf. Dat stimuleert zowel leerkrachten als leerlingen om op deze manier te werken. Wij zijn 's ochtends om 8u al open en om 8.30u stipt beginnen de lessen. Dat was voorheen ook al zo, maar we zien nu dat kinderen in dat half uurtje hun tablet pakken en al aan het werk gaan, of verder gaan met het werken aan hun presentatie van een thema bijvoorbeeld.

Natuurlijk geldt dat niet voor alle kinderen en ook niet altijd,

maar we zien wel een verschuiving. We krijgen inmiddels ook terug van het voortgezet onderwijs dat de zelfredzaamheid en zelfsturing van onze kinderen relatief groot is.

Een nadeel? Je vraagt veel van de inzet van het team doordat ze veel meer zelf de leerlijnen invullen. Voorheen gebruikten we de methodes en die gebruiken we ook nu nog wel als inspiratiebron of naslagwerk, maar we gaan nu veel meer af op onze eigen interpretaties. We hebben hier bewust voor gekozen en het extra werk weegt zeker op tegen het plezier dat we ervoor terugkrijgen, maar ik vind wel dat je daar kritisch op mag blijven. Een nadeel is ook wel dat je kwetsbaarder bent: een leerkracht die ziek wordt, is niet zo gemakkelijk te vervangen door iemand van buiten die deze manier van werken niet kent.'

We nemen afscheid bij de grote groepstafel in de hal van de school. Elke dag start de unit aan deze tafel en bespreekt allerlei zaken: samenwerking, praktische zaken, maar ook sociaal-emotionele. Juf Chantal Vermaas van de bovenbouwunit komt erbij staan: 'We willen dat de kinderen zoveel mogelijk kunnen werken op en vanuit hun eigen niveau. Dat kan nu. Een kind van groep 4 dat al verder is met een bepaald rekenonderdeel schuift heel makkelijk aan bij de instructie voor groep 5. Dat werkt zoveel fijner. We hebben meer werk ja, maar het is zoveel leuker om zo te werken, dat ik dat geen probleem vind'. Meerwaarde dus, aan alle kanten.

